

LUD

NAJWIĘKSZY TYGODNIK POLSKI W AMER. POŁUDN. — ZAŁOŻONY W 1920 ROKU
"LUD" ("O POVO") O MAIOR JORNAL POLONES DA AMER. LAT. - FUNDADO EM 1920
ROK 36 | CURITIBA, 25 października - (Outubro) - N.º 43 | 1961

Czy nastąpi Stabilizacja cen w Brazylii?

NAJLEPSZYM ROZWIĄZANIEM:
ZAOPATRZENIE CAŁEJ LUDNOŚCI W ŻYWNOSĆ

Utrzymać racjonalne ceny wszystkich produktów pierwszej potrzeby jest głównym przedmiotem starań i wysiłków obecnego rządu. Będzie to twarde orzech do zgryzienia dla rządu, biorąc pod uwagę następujące fakty:

- 1) Emisja 50 miliardów kruczejów podczas politycznego kryzysu, który nastąpił po rezygnacji Jania Quadrosa, zwiększyła inflację pieniężną, pomimo tego, że rząd wycofał z obiegu większą część banknotów emisji.
- 2) Ostatnia podwyżka "salariumo mínimo", uchwalona przez rząd, siłą rzeczy wpłynęła automatycznie na zwiększenie cen różnych artykułów, ponieważ właściciele różnych gałęzi przemysłu będą musieli płacić więcej robotnikom, stąd zmuszeni będą podnieść i cenę swych produktów. Co najwyżej rząd może zrobić — to nie dopuścić do samowolnej i zbytino wygórowanej ceny tychże.
- 3) Kilka stanów, jak São Paulo, część Minas Gerais, Goiás i Mato Grosso nawiedziła wielka susza. Przewiduje się więc zmniejszenie produktów rolnych w tegoro-

RAUL PILA — jeden z najzaryzniejszych zwolenników systemu parlamentarnego w Brazylii.

cznych zbiorach, zwykła cena mięsa, ponieważ będzie przeznaczona na rzeź nie będzie miała dostatecznej popyłu i co za tym idzie — da mniej mięsa. Wobec takich, słusznych zresztą, przewidywań, w rzeźniach będzie mniej mięsa, co znów wywoła jego większe zapotrzebowanie, a tym samym nieogładanie się na cenę.

Czego dokonać może rząd? Może ustabilizować ceny na gazolinie i oleje spalinowe; Zaopatrzyć ludność w żywność dzięki skupieniu żywności i magazynowaniu jej na wielką skalę, nie dopuszczając do spekulacji różnych pośredników. Niestety — jak dotąd rząd nie posiada wystarczającej ilości takich magazynów. Dla pierwszeństwa dla transportu najważniejszych artykułów, w razie zatrzymania niektórych artykułów w składach dla osiągnięcia wyższej ceny, zmusić posiadaczy tychże do sprzedaży natychmiastowej i po cenie aktualnej. Udziału dalej i na większą skalę krowidytu tak rolnikom jak i wrogółe producentom artykułów pierwszej potrzeby oraz dać im opiekę techniczną.

W konkluzji — nie należy spodziewać się radykalnej poprawy w ustabilizowaniu cen. Poprawa ta może i powinna przyjść, lecz nie w takim czasie i nie w takiej formie, jak tego spodziewa się ogół społeczeństwa.

UBIEGŁY TYDZIEŃ W POLITYCE ŚWIATOWEJ

NAJWAŻNIJSZYM WYDARZENIEM:
XXII KONGRES PARTII KOMUNISTYCZNEJ W MOSKWIE

XXII Kongres Partii Komunistycznej w Rosji Sowieckiej zgromadził 4.500 delegatów. Chruszczow rozpoczął sześciogodzinną lekturę swego referatu wychwalaniem Fidel Castro, wysławiając go "pod niebiosami", oraz gramiąc ostro bułgarskiego szefa partii komunistycznej, Hodja, — który nie zgodził się na instalację sowieckich baz z pociskami rakietowymi na terenie Bułgarii. Dalej — czerwony szef Kremla przedłużył termin rozstrzygnięcia kwestii Berlina do końca grudnia, a jednocześnie zapowiedział wystąpienie w najbliższym czasie najpotężniejszego dotąd bomb atomowej, 50 razy mocniejszej od zrzuconej przez USA nad Hiroshimę. Inne punkty sprawozdania Chruszczowa — stwierdza, że skończyła się dyktatura proletariatu, gdyż w Rosji wszystkie klasy społeczne wyrównały się, tworząc jedną jedyną klasę. Ze za dwadzieścia lat nastąpi ostateczne zwycięstwo komunizmu na świecie, to jest z chwilą, gdy Sowiety osiągną największą produkcję na świecie w różnych dziedzinach. W Rosji Sowieckiej, zakończy Chruszczow, posiada obecnie wrogów zewnętrznych. Reżim nie ma wrogów wewnętrznych.

nych tortur lub wyginęli w przymusowych obozach pracy w odległych krańcach Syberii. Żyjący zaś muszą milczeć.

Wielkie żmierzyczenie w Londynie i Ameryce wywołało oświadczenie prezidenta De Gaulle, że nie weźmie on udziału w konferencji czterech — (USA, Anglia, Francja i Rosja), — która zamierzano zwołać do Londynu. Prezydent Francji wyraził się lakonicznie: — "jeszcze za wcześnie na taką konferencję, zwłaszcza teraz, gdy w Moskwie odbywa się kongres partii komunistycznej". Byłoby to powtórzeniem słynnej konferencji w Jalecie podczas drugiej wojny światowej.

Zebrań tej zwłoki było projektem prezidenta Kennedy, by wspólnie zadeklarować wysiłki nad utrzymaniem pokoju, a równocześnie podkreślić jeszcze raz w formie kategorycznej stanowisko Zachodu w sprawie utrzymania Berlina za wszelką cenę.

Odmowa De Gaulle'a spowodowała to, że Zachód znajdował się obecnie w pozycji wyczekującej odnośnie najbliższych posunięć Chruszczowa.

Powszechne wybory do parlamentu odbyły się w Turcji w ubiegłą niedzielę, przynosząc następujące wyniki: partia republikańska uzyskała 199 krzesel, partia sprawiedliwości (zwolennicy straconego niedawno byłego premiera Menderesa) — 153 krzesel, narodowo-ludowa — 44 i nowa turcja — 54 krzesel, a narodowo-bytowskich. W senacie zaś zwyciężyła partia sprawiedliwości — 73, Republikańska — 49, Nowa Tur-

cja — 17 i Narodowo - ludowa — 11. Przewiduje się, że nowy rząd utworzy się z koalicji wszystkich 4 partii, celem zagwarantowania rządów sprawliwych i pokojowych. W tej myśli przewidywany rząd rozwija gorączkową działalność.

W Kanadzie odzywały się głosy o przyszłej niepodległości prowincji Quebec, w której większość mieszkańców jest pochodzenia francuskiego. Ruch ten nabiera coraz więcej siły i impetu, znajdując echo w innych powiatach olbrzymiego obszaru Kanady liczącej 9.950.555 km. 2, powierzała 16.500.000 ludności. Ludnośći pochodzenia angielskiego 50 procent, a francuskiego — 30 procent. Francuska kolonizacja datuje się od 1605 r. a jej pierwszym organizatorem był Samuel Champlain. Jemu też zawdzięcza się powstanie miasto Quebec w 1608 roku. Posiadłości francuskie w Acadiana Nowa Ziemia i zatoka Hudson zostały zajęte przez oddziały angielskie w 1759 r. W cztery lata później Francja zrezygnowała ze swych kolonii na rzecz Anglii.

Znany Uniwersytet św. Dominika, w republice Dominikańskiej, został zamknięty przez rząd na skutek ostatnich zajęć studenckich, których — oskarżając swego rektora o sympatię dla rodziny Trujilla — domagali się jego natychmiastowego ustąpienia. Podczas zamieszek — studenci zerwali portrety byłego dyktatora Trujilla i spalili je na oczach policji. Uniwersytet pozostanie zamknięty aż do stycznia przyszłego roku, t. j. aż do czasu, gdy dą obywateli opracuje

WIADOMOŚCI z BRAZYLII

*** PRAWdziWA BOMBA DZIENNIKARSKA** okazał się projekt deputowanego — Sérgio Magalhães, domagając się konfiskaty wkładów bankowych jakie liczni obywatele brazylijscy posiadają za granicą, a pochodzących z nielegalnych źródeł wzbogacenia się.

*** POPRAWA BYTU OGÓLU LUDNOŚCI W KRAJU** jest momentem decydującym o losach prawdziwej demokracji w Brazylii, oświadczył premier Tancredo Neves podczas swej wizyty w São Paulo.

*** FESTIWAL CHORÓW PARASKICH** odbędzie się w sobotę i niedzielę, dnia 28 i 29, bieżącego miesiąca w Sali Colégio Estadual do Paraná, począwszy od godz. 20. Wstęp — wolny. Chór Polskiej Grupy Folkloru wystąpi z 3 pieśniami dnia 29-X, o godz. 20.30. Jak dotąd — zgłosiło się 10 zespołów.

*** SUSZA JAKIEJ NIE BYŁO OD 70 LAT** — nawiedziła interior paulistański, przyczyniając się do powstania wielu pożarów, które zniszczyły kilka fazend oraz ponad tysiąc akrów ziemi uprawnej.

*** POSTĘP EKONOMICZNY NARODÓW** o niskiej stopie życiowej jest ważniejszym problemem, aniżeli obecny konflikt między Zachodem i Wschodem — stwierdził arcybiskup rioski Dom Helder Câmara, na amerykańskiej konferencji biskupów w Guernavaca - Meksyku.

*** ZNANY PISARZ KOMUNISTYCZNY, JORGE AMADO**, nazwał swych towarzyszy "osiłami", gdy ci krytykowali go ostro za to, że podał kandydaturę Juracy Magalhães na stanowisko premiera nowego rządu parlamentarnego. Znosi się na zerwanie stosunków między pisarzem a partią komunistyczną.

*** SILNA KAMPANIA**, by zrzucić z urzędu szefa stanu Guanabary — Carlos Lacerda — za cenzurę nałożoną na prasę rioską po rezygnacji Jania, prowadzą niektórzy deputowani z PTB i PSB.

*** NOWY AMBASADOR AMERYKANSKI** — Lincoln Gordon, złożył Prezydentowi Janowi Goulartowi listy uwielbienia, obejmując tym samym tę ważną placówkę w Brazylii.

Z cyklu — Poznaj Polskę: PROCESJA BOZEGO CIAŁA W ŁOWICZU

*** RIOGANDSKI SEKRETARZ ROLNICTWA**, Alberto Hoffmann, i prezes PRP (Reprezentacji Narodowej) (zrzucał się swego stanowiska i odmówił dalszej współpracy z rządem stanowym wobec jawnych dowodów o popieraniu przez rząd elementów komunistycznych.

*** EPISKOPAT BRAZYLIIJSKI** stanów północno-wschodnich zobowiązuje się stworzyć 60 tysięcy szkół radiotelefonicznych w ciągu najbliższych czterech lat, za pewnił arcybiskup stanu Sergipe — Dom José Távora. — Projekt ten przedłożono do zatwierdzenia ministrowi Pracy — André Franco Montoro.

*** Z WIZYTĄ DO POLSKI** uda się Prezydent Państwa, João Goulart, na zaproszenie generalnego sekretarza Polskiej Partii Robotniczej, Władysława Gomułki. Wizyta ta odbędzie się w przyszłym roku.

*** POPIS 3 GRUP DZIECI POLSKIEGO POCODZENIA** odbył się w ub. niedzielę w salonie parlamentu przy kościele św. Wincentego w Kururybie. — Blizsze szczegóły w następnym numerze łby podamy w następnym numerze "Ludu".

*** SZCZEPIONKĘ SABIN** przeciw paraliżowi dziecięcemu otrzymała 400 tysięcy dzieci paulistańskich, stosownie do postanowienia tamtejszego gubernatora — Carvalho Pinto.

*** NOWĄ ZWYKŁE DOLARA** zanotowano w tych dniach, z tym, że sprzedawano 1 dolar za 310 kruczejów, a kupowano za 318 kruczejów.

*** PROJEKT USTABILIZOWANIA CEN** przedstawił w parlamencie deputowany federalny Herbert Levy polegający natym, że rząd miałby wolać rękę w kontraktowaniu firm przemysłowych i handlowych o znanej solidności, które skupowałyby produkty rolne po cenie z góry ustalonej, gwarantując rolnikom racjonalny zysk.

*** BRAZYLIA I POLSKA** — zatwierdziły szczegółowy plan wzajemnej wymiany handlowej oraz nawiązania stosunków kulturalnych między obu państwami z okazji wizyty ministra Spraw Zagranicznych PRL, Adama Rapackiego w stolicy Brasilia.

*** GENERALNY STRAJK RZEMIEKÓW BANKOWYCH**, domagających się podwyżki pensji, wyraża 1 miliard strajk państwu w jednym dniu. Informacji tej udzielił Syndykat Bankowców.

*** PRZEDSTAWICIEL POLSKI LUDOWEJ**, min. Rapacki, był przyjmowany przez panański rząd i Tow. "União Juventus" specjalnym programem w sali tegoż Towarzystwa w dniu 20 b. m.

*** GŁÓWNY INSPEKTOR — SUDENE** (oficjalny organ pomocy dla robotnicy stanu półn.-wschodnich) Celso Furtado, pozostał na swym stanowisku na prośbę gubernatorów tychże stanów skierowanej do Prezydenta Goularta.

MIGAWKI ZE ŚWIATA

- PROCES EICHMANN. — jeszcze nieskończony, wywoła fale aresztowań niemieckich zbrodniarzy wojennych w Niemczech, Austrii i Kanadzie. Wielu byłych oficerów SS. popiełniło samobójstwo w obawie przed ich zdemaskowaniem.
- MURZYŃA — ZAMIANO — WAWO WYSOPIEM URZĘDNIKIEM stacji pocztowej w Chicago. Jest nim McGee, lat 53, mający pod swym zarządkiem 61 tys. pracowników w 2.298 urzędach pocztowych.
- KOŚCIOŁ LUTERAŃSKI, najwzrostający z kościołów protestanckich, liczy obecnie ponad 77 mln. członków. Presbiterianów jest 45 mln., baptystów — 25 mln., anglikanów — 40 mln. Ogółem — światowy ruch protestancki obejmuje 228 mln. dusz.
- WYRZUCA SIĘ FONAD OPOZIUM MORZA Skandynawski Półwysep. Sztykłość wyrzucania się wynosi 1.385 milimetrów na 100 lat, czyli 1 mm. co 36 dni.
- NAWIEKSIŃSKA GABKE — wywołowała oburzenie szlachki na Morzu Śródziemnym w 1909 roku. Miała ona 3 m. średnicy i 90 cm. grubości. Był to rekord uzyskany w wydobyciu gąbki aż do obecných czasów.
- BELGIJSKI REPATRI- ANCI Z KONGO osiedli się w Argentynie w prowincjach: Santa Fé, Buenos Aires, Misiones i Nequeum. — Rozmowa na ten temat przeprowadzona obecnie rząd belgijski z Argentyną.
- ZWIEKSIŃ ONA RADIO- AKTYWNOŚĆ zanotowano na terenie Francji, na północ od Loary, wywołana ostatnimi wybuchami sowieckich bomb atomowych.
- ZAPOWIEDZIANE PRZEZ CHRUSZCZOWA wystrzeżenie najpotężniejszej bomby atomowej, o sile 50 megatonów, wywołało bardzo ostre protesty rządu angielskiego, kanadyjskiego i argentyńskiego.
- ZNANY NAGOJ CHŁO- DZĄCY "COCA - COLA" wyrabiany jest przez nowoczesną fabrykę amerykańską w ilości 150 tys. flaszek dziennie, dzięki nowoczesnej maszynie elektronicznej.
- WEWNĘTRZNE ZAPO- TRZEWNIENIE na samochody w Stanach, jednoczynych wynosi 6.674.800 wozów. Z tego zakłady Forda produkują rocznie 2.251.665 samochodów.
- STAROZAKONNA MAK- SYME "ZĄB ZA ZĄB", wprowadził w czyn rioski tygodnik "O Cruzeiro", który w odwet za szczegółowe opisanie rioskich "Iavelli" przez amerykańską "Life", opublikowała w Nowym Jorku złożone z Kosta- rykańczyków.
- DEFICYT BUDŻETOWY STANÓW JEDNOCZO- NYCH, według relacji amerykańskiego sekretarza Skarbu, za obecny rok finansowy (aż do 15 lipca 1962 r.) wyniesie ponad 65 miliardów dolarów.
- SAMOLETEM - BŁYSKA- AWICA można nazwać amerykański samolot rakietowy "X-15", który ostatnio pośl światowy rekord szybkości, osiągając 5.305 km. na godzinę.
- NOWY UNIWERSYTET utworzył rząd czesochosłowski w Pradze przeznaczony dla studentów afrykańskich, azjatyckich i Ameryki Łacińskiej.
- RELACJE W SPRAWIE STRACIŃ ZEJ ŚMIERCI gen. Hammarškjoelida, złożyła delegacja Rodezji, stwierdzając, że katastrofa samolotu nastąpiła podczas ostatnich okrążeń przed lądowaniem, t. j. o 15 km. od lotniska w Ndola — Rodezja.
- FAŁSZYWKI OKAZAŁY SIĘ DOKUMENTY wyrażone w Buenos Aires, stosowne do orzeczenia argentyńskiego rzeczoznawców.
- ATOMOWY POTENCJAŁ STANÓW W ZJEDNOCZO- NYCH składa się z 600 ciężkich bombowców "B-29", mogących przewieźć ponad 25 megatonów najpotężniejszą część sily destrukcyjnej bomby wyła- dowując się w momencie jej wybuchu.

NARÓD A REŻIM

Czytając "LUD" z 4-go października...

Przeczytałem ten artykuł uważnie...

Przejmując ten artykuł uważnie...

Studując Historię, na każdej kartce...

Przez cały ubiegły wiek Polska jeździła...

Ziemniaki były przesyłane tym wspaniałym...

Zaborcy polski nie mieli mocy nad Duchem...

Sybiru teje Rosji która dziś narzucona...

Przyjaciółka! Zbawicielka! Jeszcze...

Potem, kiedy wojska bolszewickie...

Jak również zapomnieć nie mogę...

W artykule p. Piniora — (Lud Nr. 42) — str. 2 "Wolna Trybuna"...

Wysłaniają do cichaczek, gdyż jak inna...

Przeleciała "Dziś" głębokości Polski...

OFIARY

- NA FUNDUSZ "LUDU" Pan Marcin Michalski... NA SEMINARIUM Pan Józef Kmiecik... NA BIEDNYCH W POLSCE Pan Marcin Michalski...

A robi się to publicznie w różnych pismach...

Pomimo, że świat cały jest rozbitny...

Dołga staje się już absurdem...

Poranek niedzielną zapowiadał...

Po południu w dalszym ciągu...

Wspaniałe i nowoczesne urządzenie...

Przed godziną 12 zjawili się jeżdżący...

Z niewielkim opóźnieniem, przy akompaniamencie...

Mikrofony Radia z Rio Negro ustawione...

"Lańcuchowa" kampania "Ludu" Zapraszamy...

SPROSTOWANIE OD REDAKCJI W artykule p. Piniora...

"Lańcuchowa" kampania "Ludu" Zapraszamy...

GUGELMIN S.A. Comércio e Indústria Filial z São Mateus do Sul...

Tartak — Wypalanie wapna — Rolnictwo — Hodowla bydła...

Z ŻYCIA POLONII BRAZYLISKIEJ

Obywatelstwo a przynależność pochodzenia

Dwa określenia, które zdawałoby się...

Na przykład, o ile chodzi o społeczeństwo...

Mamy najlepszy przykład tego w Stanach Zjednoczonych...

Niech mnie obmyślają i Niech mnie obmyślają...

Do Ciebie mogła przyjść! Jestem jak morze...

Spokojnej fali śpiew! A przecieł słyszę zew!...

W Polsce przedwojennej było wielu obywateli...

Etnia polskiego pochodzenia imia pogodzie...

Tam gdzie walczono o wolność narodów...

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom Bogi zapłać...

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom Bogi zapłać...

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom Bogi zapłać...

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom Bogi zapłać...

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom Bogi zapłać...

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom Bogi zapłać...

Wszystkim Szlachetnym Ofiarodawcom Bogi zapłać...

KĄCIK RODZINNY

JEZIORO POD PALMAMI

Pamięci wychodźców ze Śląska Opolskiego, ze wsi Słotkowie, których pruska przemoc musiała do wędrówki za ocean.

Gdy na fale jeziora nocą tęż księżyc ogromną spładnie —

Pachnie woda ciepłym warkoczem, wycupująca bogini z głębin i w las biega białe i kragle

Dąb jest polski, a brzeg parański, wiatr od stepu chyli zagony.

Ale sen i bańś są własne, przyozbroje ze siaszkiej krajiny

Bosonożki zwinne, śmiechliwie, panny wodne, boginki leśne

Antoni Oleha

NIE SKAPCIE POCHWAŁY MĘZOW!

Każda żyjąca istota oczekuje dobrego słowa i uznania — wie o tym dziecko a nawet i pies.

LODÓWKA

Lodówka powinna się znajdować blisko stołu, na którym przygotowujemy potrawy, by uniknąć ciągłego niepotrzebnego chodzenia tu i z powrotem.

szelcnie owinięte papierem lub w naczyńkach z plastyku, by inne pokarmy nie przeszły ich zapachem

- 1) Mięso, które konsumuje się tego samego dnia i mięso ugotowane, położone na półce pod "congeladorem"
2) Jajka układa się na specjalnej półce...
3) Zapas drobiu (dobrze oczyszczonego) i mięsa na cały tydzień...
4) Owoce układa się w specjalnej formie z plastyku...
5) Jarzyny (czyste, nie tylko ze względu na pojemność...
6) Wędliny, zarówno gotowane jak i surowe...
7) Mleko, śmietankę, zupy i inne płyny...
8) Butelki z napojami i sokami...
9) Masło i kwaśne mleko...
10) W niektórych modelach lodówek znajdują się półeczki na butelki...
11) Lody i inne mrożone leguminy...

Wędliny, sery, masło itp. powinny być zamrożone w lodówce, która nie wymaga niskiej temperatury

VI

Co niedzieli odwiedzało mnie kilku kolonistów, nieraz z dalekich stron, którzy przychodzili prosić bym im odczytał procowo Mickiewiczca

Spotkanie się z kolonistami z kolonii Benjamin

Zdarzyło się że w styczniu 1945 byłem w Foz do Iguaçu w sprawie wielkiej jaseńki Porto Britania. Jednego dnia, gdy byłem w kupca który miał wędę na roztąj drogi do Benjamin i do Puerto

PINIÓR

Pomnik Konrada Wallenroda w Warszawie

Jesteśmy kolonistami z Benjamin i przywieśliśmy żywność dla Foz de Iguaçu. Jesteśmy Polakami, ale mamy wśród nas dwóch austriackich Niemców z którymi żyjemy w zgodzie i miłości.

Podobali mi się tak Polacy jak Niemcy z powodu ich szczerości i serdeczności i ich naturalnego, prostego sposobu rozumowania.

Do wieczora tego dnia była większa część wozów opróżniona. Na drugi dzień do południa sprzedali resztę. Spożyli obiad, wypiili wiele szlasek wina

WZÓR MĘŻA

Zapewne masz się za takiego. Jeśli cię czasem żona zaatakuję, pytasz rozłożony: "czego ty ode mnie chcesz? Nie piję, nie biję, zarabiam uczciwie, nie latam za babami jak inni..."

TATUS

Nazywa wam, nawet w 30 rocznicę ślubu: "moje dziecko", jest przekonany o jej wieczystej niepełnoletności, nieustającej potrzebie decydowania za nią, opiekując się nią, nawet gdy ona tej opieki nie potrzebuje.

Rady dla Gospodyń

Gotowanie jarzyn w kolejności

Jeżeli ułożymy do garnka wszystkie jarzyny jednocześnie, to do czasu podania ich na stół, jedne z nich będą rozgotowane, inne niedogotowane.

Kneidle czeskie

Cztery czeskie bułki pokrajane w kostkę ususzyć na grzanki, utrzeć drobno kawałek boczku, lub tłuszczu z szynki

kułki wielkości orzecha, otoczyć w mące, gotować pod przykryciem około 15 minut.

Zupa koprowa

Z kasici i jarzyn ugotować wywar. Następnie przecedzić go i podprażyć jedną dużą łyżką mąki rozmieszanej z zimowym wywarem z zupy.

DR. S. FELIX WERPACHOWSKI Chirurp - Dentysta

KONSULTORIUM: Rua Cândido Lopes, 205 - 7º andar, Conj. 77. - przyjmują w poniedziałki, środy i piątki od godziny 8 do 11 i od 2 do 6, a resztę czasu w swojej rezydencji, przy ulicy Major Franca Gomes, c/o Curupaty, N.º 781 - Vila Santa Quitéria.

Zamów: "PRZEGLĄD POLSKI"

ILUSTROWANE PISMO NIEZALEŻNE. CIEKAWE ARTYKUŁY, OPWIADANIA, SZKICE HISTORYCZNE, WIADOMOŚCI Z KRAJU, INFORMACJE Z ŻYCIA POLONII BRAZYLJSKIEJ.

SLONCE

Rzadzi w domu, jak monarcha absolutny. Wszystko, począwszy od dania obiadowego, sukni i kapelusza żony, aż do narzeczonych córki, musi uzyskać jego aprobatę.

KRYTYK

Nie zajmując się oczywiście krytyką dzieł literackich, natomiast już od śniadania krytykuje wszystko, co istnieje w jego domu.

WYGODNICKI

Zaraz po powrocie z pracy przebiera się w najgorzej ciuchy, przerażając swoim wyglądem otoczenie.

MIMOZA

Wymaga, aby wszyscy szanowali jego nerwy i wątłe zdrowie. Kiedy śpi, wszyscy muszą chodzić na palcach, w domu trzeba gotować tylko to, co dla niego jest zdrowe.

SKAPIRADLO

Nie ma nic wspólnego z "oszczędzaniem". Na ogół zarabia przyswoicie. Najchętniej wydziela pieniądze "na życie" i długo dyskutuje, czy naprawdę dziecko musi zjadać dwa jajka dziennie i po co żonie nowa sukienka.

SKROWNEK

Jest w nieustającym dobrym humorze i nie na świecie nie wydaje mu się godne poważnego zastanowienia. Najbardziej niechętnie żywcem załatwia bezbrodskim "jakas tam będzie".

Zuzanna Justynowa "Kobieta i Życie"

Gdym go zapytał dlaczego Austria polczyła się z Niemcami, odpowiedział, że większa i zdrowa część narodu była przeciwna połączeniu.

Zatruceni kataniami Nietzschego, który nie uznawał Boga ani żadnego dobra byli zdolni do każdej zbrodni.

Zbrodniami i krzykiem steroryzowali naród i zmusili go do poddania się w jarzmo niemieckie. Gdy to mówili, prapymniali mi się słowa Saporskiego w redakcji Gazety.

Nie namyślając się długo, powiedziałem mu, że jeden z moich przyjaciół przepowiedział, że Niemcy przegrają z krętelem. Twardzieli też, że Hitler wszczął wojnę by zniszczyć Prusy i pomścić się za krzywdy jakie wyrządził Austrii.

Austriak zamyslił się. Milczał przez długą chwilę a potem mówił: W przepowiedni pańskiego przyjaciela jest dużo prawdy.

Austrii zaczęły szkodzić od czasów Fryderyka Wielkiego, gdy zabrali Śląsk.

W 1866 zabrali Bismarck Habsburgom cesarską koronę Niemiec i włożył ją na głowę Hohenzollernów.

W 1914 Wilhelm II i pruscy generalowie zmusili zprzywajnego Francuska Josefa do wypowiedzenia wojny Serbii.

Zamiatł zwycięstwami i korzyści zawlecił dwa domy, duże dynastie, Habsburgów i Hohenzollernów.

W końcu Hitler dopełnił miarę zbrodni. Zabrał resztki Austrii i wcielił do Niemiec. C d n.

Choroby i szkodniki Roślin Doniczkowych

Rośliny doniczkowe również są narażone na choroby i szkodniki. Najbardziej rozpowszechnione są:

Małenki szkodnik — tarcznik, który wyglądem przypomina żółtą lub brązową tarczycę — występuje na liściach i łodygach w dużych skupieniach. Przy usuwaniu tarczniczków — występuje się jak gdyby biały proszek. Są to jajeczka. Tarczniczki atakują zazwyczaj rośliny o twardych liściach, na przykład palmy, oleandry, fikusy i paprocie.

Jak zwalczać tarczniczkę? Po usunięciu ich z roślin, posmarować miejsca, na których przebywały, natąą lub mydła.

Małe, ledwo widoczne rużliwe owady — to mszyce i wronki. Niszczą je wyługiem tytoniowym albo 5 gramów szarego mydła na 1 litr wody.

Jednym z tych płynów należy zmywać roślinę albo też bardzo dokładnie spryskiwać.

Często zalegają się w doniczkach dżdżownice. Wsta-

wiamy wtedy doniczkę do miednicy z ciepłą wodą: gdy woda wsąknie i wypelni ją całkowicie, dżdżownice wyjdą na wierzch. Wyjmujemy je wtedy i wynosimy do ośrołka albo na najbliższy skwerek, bo są pożyteczne.

W ziemi roślin doniczkowych spotyka się często białe larwy chrząszczyka zwane go sprzykłem. Podjadają one korzenie rośliny neraz przez kilka lat.

Jak się ich pozbyć? Wieczorem podlewamy roślinę słabym roztworem nadmanganu potasu albo ciepłą wodą i nastawiamy pułapki w postaci wydłużonej połowki ziemniaka albo marchwi. Nad ranem usuwamy pułapki wraz ze szkodnikami.

Często liście roślin są bladezielone, mają chorobliwy wygląd. Chorują na brak żelaza. Podlewamy je wtedy roztworem siarczanu żelaza zmieszany z wodą, który podlewamy co drugi dzień przez dwa tygodnie. Liście odzyskują potem naturalną zielen.

Polskie Pismo Rolnicze

W Warszawie ukazują się tygodnik ilustrowany "Plon", który zamieszcza na swoich łamach artykuły fachowe w sprawach rolnych, napisane przez pracowników nauki, oraz popularyzuje doświadczenia dobrych gospodarzy. Pismo to publikuje korespondencje zagraniczne. Ostatni sprawom rolnictwa i wsi za granicą poświęcona jest stała jedna kolumna.

Zyczeniem czytelników, jak i redakcji "Plonu" jest, by pismo to stało się płaszczyzną dla wymiany doświadczeń rolników gospodarujących na polskiej ziemi i tych, których

losy rozrzucały po świecie. Zespół "Plonu" zwraca się do Rodaków gospodarujących na roli zagranicą, by zechcieli nawiązać z nim łączność, pisząc o swojej pracy, osiągnięciach i trudnościach. "Plon" chętnie zamieszczać będzie ich korespondencje, a polscy rolnicy w Kraju na pewno z zalekaniem czytać będą o pracy na roli ich Rodaków w Stanach Zjednoczonych, Brazylii, Argentynie i innych krajach.

"Plon" czeka więc na pierwsze listy, zdjęcia, reportaże. Piszcie pod adresem: —

Wpływ soli mineralnych na tucz świń

Ważnym czynnikiem w uzyskaniu wysokich przyrostów w tuczu jest odpowiedni dobór rodzajów i składu pasz w dawkach żywieniowych. Należy stosować pasze, które nie zawierają zbyt wiele włókna surowego. Dbać przy tym trzeba o wysoką zdrowotność i smakowość karmy.

Praktyka wykazała, że chcąc utrzymać w tuczu świń wysokie dzienne przy-

rosty wagi żywej, nie należy zadawać im zbyt rozrzedzonej karmy. Natomiast należy ją zadawać w postaci gęstej, mocno tylko zwilżonej masy. Mleko i wodę zadawać osobno.

Wielki wpływ na wysokie przyrosty wagi żywej wywierają również odpowiednie dawki soli mineralnych do karmy w postaci wysoko przyswajalnych dawek pasz fosforowo-wapniowych.

Parę słów o czosnku

Jeśli to przyprawa roślinna mało używana, działająca leczniczo ze względu na witaminę i fitoncydy, substancje bakterioobójcze. Fitoncydy czosnku działają bakterioobójczo na różne bakterie przez kilkadziesiąt godzin.

Czosnek w ciągu paru sekund dezynfekuje jamę ustną, niszcząc bakterie chorobotwórcze anginy, kataru, grypy, dżyftery i t.d. Podobne działanie ma cebula, ale trzeba jeść na surowo.

Czosnek dodany do potraw podnosi ich smak i zmienia, wystarczy potrzeć pieczeń ciętą, dodać do barszczu czy grochówki ząbek czosnku, a sałatek do której kładziemy zieloną sałatę natrząć czosnkiem na surowo. Młodzie czosnek utarty z masłem smakuje świetnie jako pasta do chleba.

Czosnek dodajemy też do nowalijek robiąc z czosnku, rzodkiewki i jaj na twardo — świetną sałatkę przyprawioną cebulą.

KRONIKA SPORTOWA

Wyniki ligi połudn. - paraskiej: — Atlético - Bloco 6x2, Coritiba - Britania 4x1, Olimpia - Seleto 3x2, Águia Verde - Operário 1x1, Ferroviário - Rio Branco 2x2, Irati - Caramuru 4x0.

Liga paulistańska: — Noroeste - Esportivo 3x2, Guarani - XV Piracicaba 1x0, Comercial - Jabaquara 2x0, Portuguesa Desport - Juventus 4x3, Santos - Botafogo 4x1, São Paulo - Ferroviário 2x2.

W spotkaniu o Puchar Brazylii — mistrz ligi paulistańskiej Palmeiras zremisował z mistrzem ligi riockiej América 1x1. W rozstrzygającym spotkaniu Palmeiras przegrał 1x2.

Warszawa, Aleje Jerozolimskie 28 i żądajcie jednocześnie wysłania egzemplarzy o-kazowych tego tygodnika.

Liga riocka: — Botafogo Fluminense 2x2, Banú - Olaria 1x0, Flamengo - Vasco 3x0. Mistrz drużyny odpadły do dalszych rozgrywek (3 runda).

Liga gauchowska: — Flamengo - Cruzeiro 2x0, São José - Almirante 1x1, Juventus - Internacional 2x0, Pelotas - Guarani 3x1, Floriano - Farrroupilha 1x0.

Szwecja wyeliminowała Belgię od dalszych gier w mistrzostwach świata i spotka się jeszcze z Szwajcarią, by zagwarantować swój udział w ćwierćfinałach. Wołchy natomiast wygrały z Izraelem w pierwszym spotkaniu 4x2.

Międzynarodowe spotkanie bokserkie: Polska - NRD, (Niemcy Ludowe), rozegrane w Berlinie, zakończyło się wynikiem zwycięstwa Polse w stosunku 10x10.

Drobne Wiadomości Gospodarcze

Brazylijskie samochody za naftę z Kuwait — oto temat najbliższych rozmów między Brazylią a Kuwaitem. Jak wiadomo — Brazylija produkuje rocznie 130 tysięcy samochodów, ale brak jej gazołiny, gdyż dzienna produkcja krajowa, wynosząca 95 tysięcy bezek w Reocna-96 (Bania) stanowi zaledwie jedną trzecią jej zapotrzebowania. Suma obejmująca, że wymiana wyniosłaby 100 mln. dolarów.

Na rynku krajowym ukazał nowy typ oleju jadalmego, pod nazwą "Thor", — produkowanego z kawy i krzewów bawelny — przez firmę znanego przemysłowca Matazara.

Wołchy zamierzają sprzedać Brazylii na spłaty długoterminowe cały szereg maszyn rolniczych, które w rolnictwie europejskim są już

przeszarżałe, ale byłyby jeszcze wykorzystane w rolnictwie brazylijskim.

Zapory wodne w stanie Pernambuco, t. zw. "acudes", miały te wady, że nie wytrzymały większego naporu wód i często były przysypane. Stąd też rząd tamtejszy postanowił przeprowadzić specjalne ulepszenia, które raz na zawsze zagwarantują wytrzymałość tych zapór.

Dziesięć "drużyn" — każda zaopatrzona w 8 traktorów — rozpocznie wkrótce swe prace na glebach paraskich należących do Municipaliów: — Curitiba, Lapa, Castro, Irati, Guarapuava i Palmas, celem podniesienia produkcji rolnej na wielką skalę.

Roczna produkcja szkła krajowego wynosi ponad 10 mln. metrów kwadratowych szkła śliskiego oraz 3,4 mln. m² szkła matowego. Z zapotrzebowania krajowego pozostaje jeszcze prawie 5 mln. m² szkła przeznaczanego na eksport, z którego zaledwie połowa ma już rynek zbytu. Dla pozostałego szkła firmy krajowe "Vidrobrás" poszukują na gwark kupców.

Nowy Park Narodowy powstanie w dorzeczu rzeki Xingú, obejmujący obszar 22 mil kwadratowych, przeznaczony do zachowania okazów flory i fauny. Różne plemiona indyjskie żyjące na tych terenach otrzymają długotrwałe kursy instrukcyjne, by powoli przystosować się do życia cywilizowanego.

Parana posiadająca 10 milionów krzaków bananowych, wolnych od zarazy, robi starania u rządu federalnego, by eksportować ten owoc przez port Paranaguá, wykorzystując statki, które ładują w tym porcie drzewo i herwe. Dotąd — cały eksport owoców paraskich kierował się do portu Santos.

Minister Rolnictwa wydał zakaz sprowadzania z Europy, Afryki i Azji — przez jakis czas — bydło i nierogaciznę i drób, z powodu liczących wypadków zarazy, mostujących tak zwierzęta jak i ptactwo domowe.

Postanowiono: woły wypasły do tyła, że już na krótkie dni nicby więcej na nich nie przysto, należało pójść z nimi na jarmark.

— Sześćdziesiąt papierków przybyło na nich? — rzucił pytanie ojciec przy wieczerzy.

— A że tatuś dali za woły sto dwadzieścia, to należy wytargować za oba sto osiemdziesiąt.

— A co dadzą więcej, to będzie dla Antosia — rzekła matka.

— A jak dadzą mniej?

— To już twoja strata.

— Dobrze, co dadzą więcej, pójdzie na Antka.

— Ręka?... Jak Matkę Boską kochasz?

— Ręka! i jak Matkę Boską kocham.

— Idę z wami na jarmark, ale żebyś rzeźnikiem z Krakowa i żydom cenit dwieście dwadzieścia.

— To mnie wysmieją.

— Nie bój się, moja w tym głowa.

— Głupia, gdy tylko rzeźnik położy na nich łapę, pozna, że na trawie pasione.

— Dla szczęścia moich dzieci powiem, że na ziemniakach! — zawołała.

— I Pan Bóg mi to przebaczy.

— Przebaczy, matusiu — szepnęła Władek.

— A chociażbyś sto razy przysięgała, to on uwierzy tylko swemu rozumowi.

— Zobaczmy!...

Nazajutrz na gościńcu panował wielki ruch. Gospodarze zamysłeni szli naprzód szybko, parobcy pedzieli bydo, za nimi kobiety, za kobietami wozy i konie. I znowu gospodarze, bydo i parobcy... Zdaleka robiło to wrażenie przesuwałcej się armii duchów, taki panował uroczyisty nastroj wśród górskiej mgły na górskim gościńcu.

Do Limanowy przyjechali kupcy z nizin, ekonomowie, żydzy; zamęt, arg, że trudno było gdzie woły w tym tłumie postawić.

— Dobrześmy trafili! — szepnęła matka do Władka.

— Niech się matusia trzymają! — odpowiedział.

— Tam, gdzie o dziecko moje idzie, nie ucz mnie synusiu.

Zbliżył się do nich, wysoki, chudy z roztrzępionymi włosami ekonom.

— Wiele za te chudziaki?

— To hamany! — zawołała Magda — bez dzień trawami na noc ziemniaki...

— Skądżeś ziemniaków wzięli o tej porze?

— A o jakiejże to porze jedzą się ziemniaki?

— Nie mam czasu do gadania. Wiele za parę?

— Dwieście i pięć papierków. Dwieście dla gospodarza a pięć dla mnie.

Ekonom machnął ręką i poszedł, ale przysłał faktora.

— Matko, zgódź się!

— Nie ustąpię ani grajcara i po próżnicy nie trać ze mną czasu.

— Ile chcecie?

— To trzeba go dalej pchać — rzekł sekretarz — szkoda zdolności marnować.

— Czy ja nie chcę? A toć po całych dniach głowę suszę nad tym, jakby zrobić. Wystać go, lecz za co? Biedniśmy, lasu ani skrawka, a cóż góral bez lasu? dziać!...

— Przecież są stypendia.

— Są stypendia? A cóż to znaczy, za pozwoleniem pańskim, stypendia?

— Kraj daje, rząd daje, ludzie się składają i zapisy robią dla ubogich, co się chcą uczyć, aby się zdolności nie marnowały.

— Kraj i rząd i ludzie i ja biedna kobieta z nimi jednego chcemy. Bo i ja się ciągle biedzę, że wielkie zdolności chłopaka zmarnieją na polanie.

— A co do książek, to dam dwie; gdy te odniesiesz, dam inne.

— Złocisty panie! tyleś mi radości powiedzieli. Kraj, rząd, panowie dbają o to, aby się chłopaki nie marnowali.

— Zdolni — dokończył sekretarz.

— Zdolni, to się rozumie i mój zdolny. Boże, Boże! radabym ze skórkę wyskoczyć. Kraj, panowie... a gdzie oni są? chcę do nich lecieć wołać: ratujcie i mego.

— Musi naprzód skończyć pierwszą klasę, potem, to już sam dyrektor gimnazjalny poradzi i pokieruje.

— Dyrektor — powtórzyła — sam dyrektor.

— Antoś — pomyślała — jest w pierwszej i skończy ją, a potem już dyrektor pomoże, Władek wejdzie na jego miejsce. Kto mnie tu przysłał, kto przyprowadził?... Nikt ino Bóg, sam Pan Bóg czuwa nad moim chłopcem i pcha go w wielki świat.

— No, cóż tak patrzycie na mnie? — przerwał ciszę sekretarz.

— Z wielkiej uciechy nie mogę słów złapać, ani żeby otworzyć. Biedne matczyko! ze swoim sercem nie miało nigdzie oparcia, a tu raptem znalazło! Niechże ci Bóg na twoich dzieciach błogosławi.

Wzięty za serce sekretarz dał dwie książki i przyrzekł dać więcej, gdy te odniesie.

Wyleciała na rynek. Jakieś szczęście bilo od niej, świeciło w oczach. bo kumy ją pytały:

— Porebska, cóż tak pioniesz radością, jakbyś stówkę znalazła?

— I cóż? Jakbym znalazła, przeciebym oddała. Inaksza mnie radość spotkała.

— Mam pismo i radość mi serce rozpięra.

— A cóż będzie z Władusiem?

— Cicho, cicho — mówiła upojona — i dla Władka słonko zaświeci i Władek obje się mądrości Boskiej i ludzkiej. Wy tej radości matczynej nie rozumiecie.

— Ej, ej, Porebska, wyście się nadto wlubili w chłopaków, nimi ino żyjecie.

— Cóż to nie wolno mi kochać swoich dzieci aż do zagubienia?

— A chłop, a córka, a dobytek?

— Nie dbam to o nich?

— Ale ino chłopaki siedzą wam w myślach i nimi żyjecie.

— Żyję nimi, a robię swoje, to co mi sumienie każe.

UŚMIECHNIJ SIĘ...

EINSTEIN I WENUS
 Gdy Albert Einstein wymigrował z Niemiec do USA, na skutek hitlerowskich przesładowań, był już najstarszym na świecie uczonejszym w Ameryce. Różne więc bogate Amerykanki rywalizowały pomiędzy sobą w zapraszaniu go na przyjęcia. Po wystawnej kolacji jedna z nich wyszła z Einsteinem na balkon i rzekła wskazując na gwiazdę niebo: — Obserwacja cięlbieskich jest moją ulubioną rozrywką, oto na przykład tutaj widzę planety Jowisz i Saturn. — To nie Jowisz i Saturn, — odpowiedział Einstein. — Nazajutrz owa pani zwróciła się do Einsteina: — Ten Einstein to tak prawdziwy genialny facet, z takiej odległości odróżnia gołym okiem pięć planet.

TROSKLIWY MAZ
 — Jak długo przeżyje Adam i Ewa w raju?
 — Do jesieni.
 — Skąd ci to przyszło do głowy?
 — Ponieważ Adam nie zwałobyj swojej żony je niedojrzałego jabłka.

RATUJ SIĘ KTO MOŻE!
 Jedyną zwycięstwo w wojnie miłości to ucieczka.
 (Tadeusz Zieliński)

HUMOR
 Pięciolatek: — Mamusia, mamusia!
 Irenka je gazetę!
 Po chwili: — To nic nie szkodzi, nie wczorajsza!

PODOBNY
 Gość, patrząc na małego synka: — Ależ on ma oczy małe a nos i usta taty...
 Synek z dumą: — A spodnie starszego brata!

NA WSZEKŁY WYPADK
 We Włoszech do dziesiątego dnia jeszcze zdarzają się pojedynki. Pewnego dnia komisariat policji otrzymał telefon:
 — Panie komiszarzu, praw jest w niebezpieczeństwie. Ma się odbyć pojedynek.
 — Wtem, wtem — odgrywa komisarz: — To drugi już ten dzwonił!

NIE WIE
 Żona wchodzi do mieszkania po zdaniu egzaminu na prawo jazdy. Maż jej się pyta:
 — No i co, zdałaś?
 — Nie wiem!
 — Jaktto, nie wiesz? A o ci powiedział egzaminator?
 — Nie. On jest jeszcze nieprzytomny.

KAZDA KOBIETA MA
 Idiotę męża.
 Cudowne dziecko.
 Nie ma w co się ubrać.
 Ma za klasie mieszkanie.
 Ma za duże bućki.
 Nie może dźić swej bogactwa, po powrocie na ulicę, gładzą, a gdy wychodzi do męża, kładzie mu rękę na jego głowę, bo nie miała jej ślubu, bo nie miała...

LEKARSTW ZA DUZO
 Lekarz po zbadaniu pacjenta zapisał receptę i mówi:
 — Dostaniecie trzy lekarstwa: jedno do picia, drugie do jedzenia...
 — A to trzecie, panie doktorze?
 — To trzecie jest do wyrzucenia!

ODCIAŁ SIĘ
 Co? Pan nosi ostrogi? Przecież pan wogóle nie potrafi jeździć konno.
 Czy to konieczne, bym jeździł konno? Pani nosi pióra, a przecież nie potrafi latać!

ZŁOŚLIWA ODPOWIEDZ
 Autor dramatyczny: — Jestem doprawdy zadowolony, że szuka moją na wczorajszej premierze nie została wygwizdana.
 Przyjacieli: — Czy słyszałeś już kogoś gwizdającego podczas snu?

DWA PRZYŚLÓWIA
 Turekcie: Gdy Bóg chce kogoś zrobić szczęśliwym, sprawia, że najprędzej zgubi on swego osia, a potem odnajduje go z powrotem.
 Polskie (z uzupełnieniem): Gdy Pan Bóg chce kogoś ukarać, odbiera mu rozum. Gdy chce go dobić do reszty, oddaje mu go z powrotem.

LEKARZ I WENUS
 Na pytanie, dlaczego teraz ludzie dłużej żyją, eksperci w dziedzinie zdrowia wytknęli przede wszystkim opanowanie warunków i chowanie się przed chorobami, które szkodzą najwięcej, które przedwczesnie dziećmi, dziecięcą diarreją, odgryzaniem, kochłusz, dyftert, Gorączki i febrilne zniknięcie w osiole, zapalenie płuc i gruźlica są najniebezpieczniejszymi chorobami. Wiele ludzi żyje dziś, gdyż nie padli oni ofiarą, a przecież ofiarą tych chorób.

Kiedy jednak dojdą do późniejszych lat, grożą im inne choroby, w pierwszym rzędzie choroby serca i rak, przy czym choroby serca są bardziej rozpowszechnione.

Organizacje koncentrujące swe wysiłki na chorobach serca starają się odkryć dla czego tak wiele młodych ludzi pada ofiarą tych chorób. Jest i to w dziedzinie postępowania leczenia lekarskiego i chirurgii mogą wiele pomóc w zwalczaniu przedwczesnej śmierci z powodu dolegliwości serca.

American Council

SEWER

M A T K A

Wiał ze sobą, ścisnął książki pod pachą, chcąc się przekonać, czy słońce było już w górze, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Polana leżała pod ostatnim szczytem wysoko, droga do niej prowadziła krętymi ścieżkami wydeptanymi w brunatnym igitliu. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

W południe ogarnęła go tęsknica za ludźmi, pragnął z nimi pogadać, opowiedzieć co przeczytał. O kilka staję na dole światowy otworzył drzwi i spuszczał je; zeszedł do nich, przyjeżył go jak swego, poważył woli gorącym żurem z ziemniakami i zaczęła się wesoła pogawiedź. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Matka czekała na niego na ścieżce, wypatrując oczy. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Pokolenie
 Nowonarodzone dziecko 69,7 lat jego rodzice 56,7 lat jego dziadkowie około 45 lat jego pradziadkowie ok. 40 lat

Perspektywa długości życia
 Na pytanie, dlaczego teraz ludzie dłużej żyją, eksperci w dziedzinie zdrowia wytknęli przede wszystkim opanowanie warunków i chowanie się przed chorobami, które szkodzą najwięcej, które przedwczesnie dziećmi, dziecięcą diarreją, odgryzaniem, kochłusz, dyftert, Gorączki i febrilne zniknięcie w osiole, zapalenie płuc i gruźlica są najniebezpieczniejszymi chorobami. Wiele ludzi żyje dziś, gdyż nie padli oni ofiarą, a przecież ofiarą tych chorób.

Ubezpieczeń na Życie osiągnięto nowy szczyt w "nadziei życia przy urodzeniu". Najnowszy raport krajowego Urzędu Statystyki Życia notuje, że dziecko urodzone w roku 1959 ma prawdopodobieństwo życia 69,7 lat, szczyt dotychczas nie notowany. Cyfry za rok 1960 po ich ogłoszeniu mogą okazać się jeszcze większe.

Na przyszłość prawdopodobnie nadal wzrastać, przy czym może czasowo opadać, jak to miało miejsce w latach epidemii grypy kilka lat temu. W najlepszych jednak warunkach szybkość tego wzrostu nie będzie już tak wielka jak w przeszłości, największe skoki zostały już osiągnięte. Statystycy przewidują, że w roku 2.000 nym prawdopodobieństwo długości życia noworodka będzie troszkę wyższe niż 74 lata.

A oto jak przedstawia się tutaj — wiek życia czterech pokoleń na przestrzeni 100 lat jeżeli chodzi o przeciętną jego długość:

SEWER

M A T K A

Wiał ze sobą, ścisnął książki pod pachą, chcąc się przekonać, czy słońce było już w górze, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Polana leżała pod ostatnim szczytem wysoko, droga do niej prowadziła krętymi ścieżkami wydeptanymi w brunatnym igitliu. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

W południe ogarnęła go tęsknica za ludźmi, pragnął z nimi pogadać, opowiedzieć co przeczytał. O kilka staję na dole światowy otworzył drzwi i spuszczał je; zeszedł do nich, przyjeżył go jak swego, poważył woli gorącym żurem z ziemniakami i zaczęła się wesoła pogawiedź. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Matka czekała na niego na ścieżce, wypatrując oczy. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Oczywiście istnieje więcej przyczyn chorobowych, które mogą stać się przyczyną różnorodnej śmierci. Najczęściej są jednak dwie przyczyny: 1) — powtarzające się zapalenie oskrzeli, lub przewlekłe zapalenie oskrzeli 2) — starzenie się tkanki płucnej jako jeden z powodów starzenia się całego organizmu.

W niektórych przypadkach zmiany chorobowe w ścianie pęcherzyków płucnych, powodujące rozpadanie się i związane ze starzeniem się; zjawiają się one u osób stosunkowo młodych. Przyczyną powstania tych zmian dotychczas nie jest jeszcze w pełni wyjaśniona. U wielu chorych, dzięki wczesnemu rozpoznaniu choroby i przy zastosowaniu właściwego leczenia, możliwe jest uzyskanie poprawy stanu zdrowia.

Jak należy dbać o nasze oczy

Pamiętać należy że co najmniej w dwóch okresach życia okulista musi zbadać stan wzroku. Po raz pierwszy — w okresie szkolnym, kiedy dziecko zaczyna dużo czytać i patrzeć na tablicę, która stoi daleko. Lekarz musi wówczas ustalić, czy nie są potrzebne okulary.

Po raz drugi należy zbadać wzrok około 45 roku życia, kiedy oko zaczyna słabnąć. Okulary należy kupować w sklepie według zaleceń lekarza. Nie dobrać na własną rękę!

Pamiętaj, że jeśli cierpisz na cukrzycę lub masz wysokie ciśnienie — zwracaj uwagę na najmniejsze dolegliwości wzroku; choroby te mogą bowiem spowodować przeróżne dolegliwości.

Jeśli masz oczy zmęczone długą pracą — wieczorami, przed zasnieniem połóż na oczy płatki waty, umoczone w mocnej herbacie.

Krótkowidze lub dalekowidze muszą co dwa lata pokazywać się okulisti. Wizyty tych można zaniechać po 65 roku życia. Wzrok wtedy na ogół stabilizuje się i nie powinno się już raczej zmieniać szkieł.

Zez może być w każdym wypadku operowany i operacja ta daje wspaniałe rezultaty. * * *

Dzisiejsze dziecko ma przed sobą dłuższe życie

Przeciętne dziecko, urodzone dzisiaj może się spodziewać dłuższego i zdrowszego życia niż jego rodzice, dziadkowie, pradziadkowie — i można to rozciągnąć wstecz do pokoi człowieka zechce.

Według danych Instytutu

SEWER

M A T K A

Wiał ze sobą, ścisnął książki pod pachą, chcąc się przekonać, czy słońce było już w górze, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Polana leżała pod ostatnim szczytem wysoko, droga do niej prowadziła krętymi ścieżkami wydeptanymi w brunatnym igitliu. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

W południe ogarnęła go tęsknica za ludźmi, pragnął z nimi pogadać, opowiedzieć co przeczytał. O kilka staję na dole światowy otworzył drzwi i spuszczał je; zeszedł do nich, przyjeżył go jak swego, poważył woli gorącym żurem z ziemniakami i zaczęła się wesoła pogawiedź. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Matka czekała na niego na ścieżce, wypatrując oczy. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Kacik Lekarski

CO JEST POWODEM KRÓTKIEGO ODDECHU

Wiele osób w średnim i starszym wieku odczuwa duszność, która dotyka im nawet po niewielkim wysiłku. Skarżą się oni na "krótki oddech". Gdy choroba czyni, postęp, duszność występuje nawet w czasie spoczynku.

Różne bywają przyczyny duszności; najczęstszą jej powodem jest choroba serca albo choroby płuc.

Dziś zajmijmy się dusznością spowodowaną rozpadaniem pęcherzyków płucnych (bronchitem). Ropna wydzielina w oskrzelach nie pozwała na swobodne przechodzenie powietrza. Powstają trudności w usunięciu wodzonego w czasie wdechu powietrza, zalegające powietrze, zalegające w pęcherzykach płucnych, ściska ich ulegając płucnemu kłopotu. Uporczywy kaszel towarzyszący przewlekłemu zapaleniu oskrzeli, także sprzyja w znacznym stopniu powstaniu rozpadu pęcherzyków.

Jak należy dbać o nasze oczy

Pamiętać należy że co najmniej w dwóch okresach życia okulista musi zbadać stan wzroku. Po raz pierwszy — w okresie szkolnym, kiedy dziecko zaczyna dużo czytać i patrzeć na tablicę, która stoi daleko. Lekarz musi wówczas ustalić, czy nie są potrzebne okulary.

Po raz drugi należy zbadać wzrok około 45 roku życia, kiedy oko zaczyna słabnąć. Okulary należy kupować w sklepie według zaleceń lekarza. Nie dobrać na własną rękę!

Pamiętaj, że jeśli cierpisz na cukrzycę lub masz wysokie ciśnienie — zwracaj uwagę na najmniejsze dolegliwości wzroku; choroby te mogą bowiem spowodować przeróżne dolegliwości.

Jeśli masz oczy zmęczone długą pracą — wieczorami, przed zasnieniem połóż na oczy płatki waty, umoczone w mocnej herbacie.

Krótkowidze lub dalekowidze muszą co dwa lata pokazywać się okulisti. Wizyty tych można zaniechać po 65 roku życia. Wzrok wtedy na ogół stabilizuje się i nie powinno się już raczej zmieniać szkieł.

Zez może być w każdym wypadku operowany i operacja ta daje wspaniałe rezultaty. * * *

Dzisiejsze dziecko ma przed sobą dłuższe życie

Przeciętne dziecko, urodzone dzisiaj może się spodziewać dłuższego i zdrowszego życia niż jego rodzice, dziadkowie, pradziadkowie — i można to rozciągnąć wstecz do pokoi człowieka zechce.

Według danych Instytutu

SEWER

M A T K A

Wiał ze sobą, ścisnął książki pod pachą, chcąc się przekonać, czy słońce było już w górze, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Polana leżała pod ostatnim szczytem wysoko, droga do niej prowadziła krętymi ścieżkami wydeptanymi w brunatnym igitliu. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

W południe ogarnęła go tęsknica za ludźmi, pragnął z nimi pogadać, opowiedzieć co przeczytał. O kilka staję na dole światowy otworzył drzwi i spuszczał je; zeszedł do nich, przyjeżył go jak swego, poważył woli gorącym żurem z ziemniakami i zaczęła się wesoła pogawiedź. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

Matka czekała na niego na ścieżce, wypatrując oczy. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów. Wąły szły w górę, wolno zdmuchując nozdrzami zimną rosę z traw i kwiatów.

SEWER

M A T K A

Rzeczy Ciekawe i Prawdziwe

Kto spoczywa w grobowcu rodzinnym Mickiewiczów w Montmorency?

Na cmentarzu w Montmorency pod Paryżem znajduje się między innymi grobowiec rodziny Mickiewiczów. Złożono w nim na przykład zwłoki Adama Mickiewicza po przyjęciu ich z Kolumbia w roku 1855 i spoczywa tu do chwili przewiezienia ich do Kraju i złożenia ich w krypcie wawelskiej w Krakowie w r. 1890.

Obecnie w grobowcu rodziny Mickiewiczów na cmentarzu w Montmorency spoczywają żwłoki żony wieszczka, Celinny z Szymanowskich Mickiewiczowej, zmarłej 5 marca 1855, następnie są tu zwłoki synów poety: Aleksandra (1842—

1884), Jana (1845—1885), Władysława (1838—1926) i jego żony Marii z Malewskich (1834—1926) oraz wnuków poety: Adama, Celinny, Heleny oraz Marii, która urodziła się w r. 1868, a zmarła w r. 1952. Poniżej są, rodzona wnuczka Adama Mickiewicza (Gorecka za mężem), dożyła czasów nam współczesnym i była żywym łącznikiem między pokoleniem obecnym a tym, w którym żył, tworzył i działał wielki nasz poeta i wieszcz narodo-
wy.

Jak dotąd więc, na cmentarzu w Montmorency spoczywają trzy pokolenia rodziny Mickiewiczów.

Wiadomości z Bieguna Południowego

Kiedy w roku 1912 kapitan Scott w wysięgu do Bieguna Południowego pobyt został przez Amundsen'a o miesiąc, droga z McMurdo do Bieguna zabrała 78 dni i w drodze powrotnej Scott i jego czterech towarzysze zgineli wśród lodowców.

Osiągnięcie, jakiego dokonali Amundsen i Scott, okupione były straszliwymi ofiarami, bo ekspedycje odbywały się przy temperaturze około 100 stopni poniżej zera, miały do pokonania olbrzymie lodowce, zamiecie śnieżne. Zaprzęgi, do sani z ekwipunkiem i żywnością, stanowiący ludzie i psy, bez żadnych udogodnień technicznych.

Zupełnie inaczej wyglądała podróż do Bieguna obecnie po 50 latach. Pierwszym człowiekiem, którego noga stała się na Biegun Południowy od czasów Scotta, był w 1956 roku George Dufek. 1 200 kilometrów, jakie Scott pokonał w 76 dni, admirał Dufek przebył w ciągu trzech godzin, samolotem! Obecnie istnieją niemal stała komunikacja między stacją badań na Antarktyce do Bieguna Południowego.

Start i lądowania samolotów odbywają się na wielkich płaskich lodowcach, których wysokość dochodzi do 2 tys. metrów. Z wysokości 6 tys. metrów lecąc bezpiecznie nad bezkresną pustynią śniegu, widać wszystkie przeszkody terenowe, dla których pokonania jeszcze 50 lat temu ludzie tracili życie. Teraz na Antarktydzie siłą liczących stacji radarowych i radiowych zabezpiecza podróż.

Polskie ulice w Paryżu

Wiele ulic Paryża nosi nazwy związane z imionami znanych Polaków i z Polską. Tak na przykład wśród bulwarów paryskich, nazwanych imionami marszałków Francji, znajduje się Boulevard Fomiatowskię. W obwodzie XVI Paryża jest Rata Copernika w rejonie Anteuille — Place Chopin. W centrum Paryża od wieku XVIII znajduje się Place de la Vistule, a od czasów wystawy światowej w 1937 r. istnieje Place de Varsovie.

Wielki europejski "rynek pracy" staje się rzeczywistością

Na ostatnim zebraniu ministrowi Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej omawiano, zadowalająco się na pierwszy ogień, niezwykłe zadanie. Chodziło mianowicie o to, czy pracownicy zagranicznych, przybyli z Włoch, Hiszpanii, Grecji czy Turcji, będą mogli odnieść np. swój głos na jedną z partii niemieckich, czy też francuskich przy wyborach do parlamentu.

Do chwili obecnej nie zapadło oczywiście żadne postanowienie co do prawa głosowania pracowników zagranicznych w sześciu krajach Wspólnoty Europejskiej. Jednak Rada Ministrów wydała szereg zarządzeń, przeczających do ułatwienia zatrudnienia pracowników zagranicznych, a przedstawiających pierwszy krok na drodze do europejskiego wielkiego rynku pracy.

Obecna rzeczywistość

Obecne warunki pracy w Zachodnich Niemczech nie będą uogólnione pod tym względem. W chwili obecnej bowiem wszyscy robotnicy, nawet niefachowcy są z chęcią przyjmowani do pracy w Zachodnich Niemczech. Jednak Holendrzy, Belgowie i Francuzi mają zawsze jeszcze zastrzeżenia, jeśli chodzi o dane zezwolenia cudzoziemcom na pracę i zamieszkanie. Krajem najbardziej surowym pod tym względem jest Szwajcaria, pomimo że potrzebują rąk do pracy.

Dwa lata próby

Bez większego rozgłosu, Rada Ministrów przyjęła szereg wytycznych, które ułatwią poruszanie się robotni-

ków w łonie Wspólnoty Europejskiej. Podczas gdy — Traktat Rzymski zastrzegł — że "zasada swobodnego poruszania się wewnątrz Wspólnoty w życie w okresie przejściowym dwunastu lat", ministrowie już obecnie powzięli poważne postanowienia. Stało się tak dlatego, że zdają sobie oni doskonale sprawę, iż wspólna polityka gospodarcza, celna i handlowa wymaga, aby otwarto granice pracownicze oraz że gdy się chce przyspieszyć utworzenie silnej wspólnoty politycznej, to trzeba, aby narody lepiej się poznały i szanowały. Ostatnie postanowienia stanowią na razie pierwszy krok, lecz jest on skuteczny i decydujący. Mają one ważność na dwa lata, a po upływie tego terminu poruszanie się pracowników będzie jeszcze bardziej ułatwione, a później nadejdzie chwila, że każdy obywatel jednego z sześciu krajów będzie mógł bez żadnych formalności, że zwykłą kartą tożsamości wyjechać do każdego z krajów Wspólnoty, aby tam pracować i na stałe zamieszkać.

Całkowicie Europejszczy

Już obecnie pracodawcy będą mogli przyjąć do pracy cudzoziemca w trzy tygodnie po jego zapisaniu się do Biu-

ra Pracy, jeśli będzie wolne miejsce. Nowe "próbne" przepisy zawierają pewne korzystne zarządzenia, wśród których znajdują się następujące: jeśli istnieje wewnętrzne krewienstwa z pracownikiem zagranicznym, jeśli on już dał dobre dowody na tym samym miejscu, lub też gdy chodzi o pracę fachową, do której jest on specjalnie udogodniony, to termin trzech tygodni nie kończenie ma być wymagany w Kraju, w którym jest brak rąk do pracy, jak np. w Niemczech Zachodnich, ograniczenia do 20 dni upadają same przez się.

Przywileje pracownikowi — "tubylców" są wobec tego bardzo zmniejszone. Również wszelkie ograniczenia cudzoziemcom będą znikające. Tak więc, po roku regularnej pracy robotnik zagraniczny ma prawo do rewizji swoich warunków pracy, a po trzech latach może wykonywać każdy zawód, jeśli ma konieczność do tego wiadomości, a po czterech latach może wykonywać każdy zawód w takich samych warunkach, jak każdy inny pracownik tego kraju.

Europejski rynek pracy — staje się więc rzeczywistością.

G. Peregrin

Ofica Curitiba
CURITIBA
PONTA GROSSA

Casa 3 "B" Casa Pavão
RUA RIACHELO, 308 RUA MAL. FLOBIANO, 511
HIPOLITA DOPIERSKIEGO
Ma na składzie tak w jednym domu jak i drugim wielki wybór ubrań gotowych, kapeluszy, bućków, koszul. — Artykuły wzięte wórcie dla mężczyzn, kobiet i dzieci.
PO CENACH FABRYCZNYCH ATACADO E VAREJO.

WARTA — POŁNOC PARANY

Kurytyba, 19-9-1961.

Lecząc się w jednej z klinik Londynie, pod nadzorem pracującego tam mego syna, białego chirurga, Dr. Władysława Klausidusa i Jego zdolnego asystenta, dobrego, młodego lekarza Dr. Bronisława Polana Breowicza, spotkałam tam w poczekalni znanych kolonistów z kolonii Warta, połonijka talka — nasie kilometrów od Londynu. Ucieszyłam się nimi ogromnie, gdyż będąc nauczycielkami na Warcie, córka moja, Bogdana Tamara, powszechnie znana jako Danuta, w one czasy niezaznana, nauczycielka rządowa i ja nauczycielka z Towarzystwa Rolniczego, spędziłyśmy miesiące nauczenia, wśród tamtejszych polskich, czeskich i niemieckich kolonistów, jak wśród rzeczywistych rodni.

Były przykrości, ale te są wspomnienia i zawsze, od nich nikt na naszym globie się nie uwolni. Ale te zatrąciły gorzki smak, wśród stałej i serdecznej żywności innych.

Wśród tych znających społałkam małżeńskich par: Leonarda i Jadwige Jabłońskich, do dawna zamieszkałych na kolonii Warta, gdyż jeszcze byliśmy tam nauczycielkami, a to też ich lądnych i sympatycznych dzieci, byli mali i nazywali nas "ciociami".

Otóż teraz Państwo Jabłońscy na ładni zamożnymi. Ich kolonia wygląda jak polski folwark. Mają domy, synowie, którzy jeszcze pomagają rodzicom w pracy, życzliwie.

Sierazy, Severiano, praktykuje w pisanu (escrivão) na patrymonium Warta, gdzie dojeżdża rowerem, a poza tym w wolnych godzinach pomaga rodzicom w gospodarstwie; młodszy, Jasięk, ładnie bardzo zdolny, pracownik i dzielny chłopek, jest na przedostatnim roku grupy na patrymonium.

Jasięk całe wakacje spędził pracując wraz z Ojcem, znanym kramem i siostrą zamezną, przy zbiorze kawy; a wczorajami uczył się za mną czytać po polsku.

Jadzia, Pani Jabłońska, nie poruci dalszej nauki syna w języku polskim.

Początkowo oboje Państwo Jabłońscy byli uczniami mego zmarłego męża, gdyż On porucił szkołę, ja dokończyłam program ich nauki. Oboje byli zdolni, chętni do nauki, uczyli się bardzo dobrze i oboje byli uczniami kulturalnymi i bardzo dobrze wychowanymi, dłatego wie i dzieci poszły ich śladami.

Jadzia była wyjątkowo zdolna, więc i Jasięk zachwycał mnie swoimi zdolnościami i cywilizowanym zachowaniem się.

Prawda, że dom ich jest ostoją polskości i wiary, oraz ogniskiem tak rodzinnym, tak miłym, że żegna się ich ze zmiłymi w oczach z chęcią płaczą i myśla, że może się ich więcej nie zobaczy.

Jasięk z wyglądu i z wychowania jest stworzonym na to, aby był człowiekiem cywilizowanym, wykształconym, gdyż jest bardzo zdolny; więc ogromnie prosłam jego ojca, aby go umieścił w szkole rolniczej. Prosiłam dla dobra syna i w imię starej przyjaciółni.

Szkoda aby obaj najmłodsi synowie wyszli z nauki, tak doskonałe zorganizowanego — z roli; Jasięk ma zamiarowanie do tej pracy.

Państwo Jabłońscy mają 5 akrow ziemi na kolonii Warta i duży dom na patrymonium Warta. Mają swój motor, a więc mają w domu instalację wodną i na terenie są cementowane miski i kran, aby inwentarz i ptaki domowe zawsze miały wodę do picia.

W różnych zabudowaniach mają światło; jak w palarni kawy, tak doskonale zorganizowano — w wieżach, Jasięk ma zamiarowanie w różne gdzie maszyna wyluskuje kukurydzy it. d.

Jest przysiółek do codziennego kapieli, po pracy w polu, a szczególnie przy zbiorze kawy, gdyż jest to praca żmudna, ciężka i brudna. Jest światło elektryczne w domu.

Na folwarku państwa Jabłońskich jest 12 krów, kilka dorosłych cieląt, dwóch nierogacizny i ptactwa domowego.

HODOWLA KAWY

Robi się głęboki dołek na palmie i w każdy taki dołek sadzi się 5-7 ziarn dobrej wierzanej kawy. Jeden korbek powinien rozsnać cztery metry, od drugiego, jak się wyrabia bor, to nie kładzie się nawozu pod krzaki.

Wesoły, o wyglądzie wiejskim, mówiący po polsku, jak i cała rodzina państwa Wasickich. Nie przypuszczałam, aby umiał czytać i pisać w tym języku.

Mając wiele uznania dla pana Józefa Wasickiego, jako człowieka inteligentnego, ucieczyłam się, że syn najstarszy nie zapisał ojca. Pan Seweryn kształcił się w Kurytybie, a języka polskiego nauczyła go matka; dzielna i pracowita pani Weronka z Herków Wasicka, która, dorosła już wtedy panna, urodą swoją zwróciła moją uwagę.

Pracowała w polu w spodniach, meskiej koszuli, zgrabna, gętką, jednym słowem urodzawa Polka, jakby w gościnie przyjeżdżała z pieszniczkami polski.

Powiedziała mi pan Józef, że to dzielna, energiczna dziewczyna urodziła się na żonie dla niego. Spoważniał, pomyślał i pobral się. Niech im Pan Bóg błogosławi.

Wzięłam "małego Jasięka", mego ulubienca i pojechałam do państwa W. Seweryn całą drogę opowiadał mi o planach swojego życia, o przeżytych i gorzkich, jakby w gościnie przyjeżdżał w niepełnym podaje. Słuchał moich wskazówek i rad, aż wjechałam na drogę, pomiędzy bogactwo kawy. Całe, całusienki 15 akrow.

U pp. W. przyjęta byłam z Jasiękiem Jabłońskim doskonale mi ciastami i wymiśniami Polnocno-Paranską kawą.

Oglądałam i podziwiałam książki z biulioteli panów Wasickich i stopy fotografii, przycinając sobie miłe i przyjemne czasy, gdyż byłymy z córką nauczycielkami na Warcie.

Jasięk był już prawie senny, wieczór zapowiadał się piękny. Wróciliśmy do domu dość późno w dobrym humorze, zadowoleni ze spaceru.

Lubię przyrodę, wieś, takie zgrane, proste a szczerze rodziny jak państwa Jabłońskich i pp. Wasickich i wielu innych z którymi się spotkałam na Warcie.

Doznałam hafiarkę, koronkarka, kwiaciarka. Robi świąteczki i razi i ozdabia je kwiatami z "lasterk".

Wysnułam jak topola, zło, ta błędna, czysto polski typ, o słynnych, podłużnych rączkach.

Wzięłam "małego Jasięka", mego ulubienca i pojechałam do państwa W. Seweryn całą drogę opowiadał mi o planach swojego życia, o przeżytych i gorzkich, jakby w gościnie przyjeżdżał w niepełnym podaje. Słuchał moich wskazówek i rad, aż wjechałam na drogę, pomiędzy bogactwo kawy. Całe, całusienki 15 akrow.

U pp. W. przyjęta byłam z Jasiękiem Jabłońskim doskonale mi ciastami i wymiśniami Polnocno-Paranską kawą.

Oglądałam i podziwiałam książki z biulioteli panów Wasickich i stopy fotografii, przycinając sobie miłe i przyjemne czasy, gdyż byłymy z córką nauczycielkami na Warcie.

Jasięk był już prawie senny, wieczór zapowiadał się piękny. Wróciliśmy do domu dość późno w dobrym humorze, zadowoleni ze spaceru.

Lubię przyrodę, wieś, takie zgrane, proste a szczerze rodziny jak państwa Jabłońskich i pp. Wasickich i wielu innych z którymi się spotkałam na Warcie.

Doznałam hafiarkę, koronkarka, kwiaciarka. Robi świąteczki i razi i ozdabia je kwiatami z "lasterk".

Wysnułam jak topola, zło, ta błędna, czysto polski typ, o słynnych, podłużnych rączkach.

Byłam przyjeździe wspaniale, brzęczała na stole słizna, porcelanowa zastawa, zawierająca różne saliły, rosły i wspaniałe, które tak ogromnie lubię, że żyłaby bym się samą kuruzna, któ-

ry umiem przyrządzać na różne sposoby; tak przepisałam polskimi jak włoskimi, nawet po brazijsku.

Ongiś, mieszając w prowincji Katarzyna, na naszym szkarze mieliśmy 100 i więcej kur.

Nie jestem sanoksem, ale kolacja u Stasia i Józefi Milaków i u państwa Szerwskich to były kurze delacje.

Państwo Szerwscy, pan Wiktor i pan Verador Antoni. Miesiące, oczywiście nie wiele może powiedzieć, jak wyglądał powstanie państwa Szerwskich, gdyż mogliśmy być spacerkiem, Leonardostwo Jabłoński i ja, rezytowały pp. Szerwskich przed moim odjazdem. Jedynie nad wczorazem. Dopytywałam się Jadzi i Janki Pietrzak, kto mi może dać najwięcej informacji o patrymonium Warta.

Było mi bardzo miłe, że jedynie pan verador, po polsku "Jawnik", lub radea.

Czas był zbioru kawy, więc u moich gospodarzy pracy było huk. Gospodarz, synowie, córka zamezna, robotnicy; zajęcia moc, a Jadzia serdeczna, również zapracowana przy gospodarstwie, zawsze uprzejma i wesoła.

Miałam, aż wymyśliłam. Napisałam list, prosiąc, aby pp. Sz. mnie odwiedził.

Pan Wiktor, to dawniejsza Wiktorija Wasicka, która przyjechała się z moją córką.

W niedzielę po południu, państwo Szerwscy z dziećmi, przyjechali do nas swoim jeźmem.

Było mi bardzo miłe, że jedyne odnowić znajomość z panią Wiktorią; przystojna, umięta się ubrać elegancko a skromnie, sympatyczna kobieta, jak również poznać ładną i zgrabną pannenkę i chłopczyka, czysto polski typ, oraz dzielnego i inteligentnego pana veradora (Jawnika) polskiego pochodzenia.

Pan Szerwscy posiada podobno przeróżne przedsiębiorstwa, duży sklep w pięknym murowanym domu; co widziałam w trzykrotnym przejeździe przez Wartę, posiadłość ziemską z sympatycznym, bardzo czystym i z gusterą urządzonego domem, oraz modny jeep.

O ileż raz jeszcze odwiedzić Londrine i Wartę, postaram się w dzień odwiedzić pp. Sz. aby zobaczył tą piękną miejscowość z jeziorkiem i lasem, gdzie grupa przyjadł p. Szerwskich urządza sobie przemle weekendy niedzielne.

W drugiej korespondencji, opisał jak powstała "Patrymonium Warta".

Tymczasem, przesyłam serdeczne pozdrowienia uczniom i uczniom z Wartę.

Helena Werbachowska

Lekarze:

DR. ED. TEMPSKI
Praktykował w szpitalach w Polsce.
Przyjmuje od godz. 8-iej do 12-iej.
Rezydencja: - Ulica 7 de Setembro 3230, - Fone: 4-5921
CURITIBA - PARANA

DR. GABRIEL NOWICKI
Dyplom uniwersytetu Paryskiego
Był Prof. Univ. Paryskiego
Po powrocie z Europy przyjmuje:
Farmacia Stiefel, Pr. Tiradentes 630, od godz.: 9-13. - Rez.: Carlos de Carvalho 369, od godz. 15-17.
Choroby ogólna. Specjalność:
schorzenia nerw i dróg moczowych.

DR. WOLFGANG KRAUSE
CLINICA GERAL DE ADULTOS E CRIANÇAS
Doenças de seniores, doenças venéreas.
Operações
Das 10 às 12 - Das 13 às 16
Das 19 às 21 horas - Avenida
República Argentina, 3393, -
Curitiba, no bairro do Portão.

DR. KOSSOBUDZKI
KLINIKA LEKARSKA - CHIRURGIA
Przyjmuje od 9-iej do 11-iej i od 14-iej do 17-iej
w CASA DE SAÚDE SÃO FRANCISCO
ul. São Francisco Nr. 147 - Telefon 4-5440
Rez.: Visc. do Rio Branco 1189 - Tel. 4-3776 - Kurytyba

LISTY DO REDAKCJI

Moje wrażenia po występie w Matrze Polskiej Grupy Folkloru

Nie mogąc złożyć podziękowania dnia 8.X.61. Zesłaliśmy...
Opisując mi opowiedzieć tych wszystkich uczuć nie jestem w stanie, tylko w duszy roi się niezmierzona moc zadowolenia.
Jednym słowem było wszystko doskonale wykonane i pomimo ulewnej deszczu, sala była przepiękna.

DR. ST. BEMBEN
Klinika ogólna: leczy choroby by kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne.
Kons.: Praça Zacarias, 80, 3-cie piętro, sala 306.
Przyjmuje w II, III i V od 9-12 i od 15-30; w IV i VII od 16-19.
Rez.: Rua Dr. Keller, 393 CURITIBA - Telefon: 4-2844

DR. LUDWIK RYDYGIER
Mówi po polsku. 4 lata praktyki w szpitalach USA. Kurs specjalizacji w New York, P.M.S.H.
Choroby dzieci odchochowej, Hemoroidy, Fistuly i. t. p.
Kons.: R. José Bonifácio 110.
Przyjmuje od 10-12 i od 11,30 i od 15-18. - Telefon: 4-8494.
Rez.: R. Amazonas Marquetins, 854, Bacacheri, - Tel.: 4-5473.

Dr. J. A. DOBROWOLSKI
Lekarz chirurg - Choroby kobiece. - Klinika ogólna.
Kons.: Praça Tiradentes, 379
Rez.: Rua Treze de Maio, 879
Telefon: - 4-6380
Przyjmuje od 9-11 i od 3-6.

Dentyści:

DR. WINCENTY FLENK
Godziny przyjęć: od 8-11 i od 2-6.
Rua Voluntários da Pátria, 620 - Curitiba.

Adwokaci:

DR. POLAN URBAN
DR. ARY L. BITTENCOURT
FONTOURA
Al. Carlos de Carvalho, 350
Fone: 4-0183
Rua Dez. Motta, 3620
Fone: 4-8567

DR. EDWARD BOCHNIA
ROZMAWIA PO POLSKU
Załatwia wszelkie sprawy adwokackie
R. Dezenbargador Westfalen, N.º 94, 1.º and., salas 5, 6 e 7
Curitiba - Paraná

DR. PAWEŁ FILIPAK I FELIKS GOLAS
Rua Cândido Lopes, 205, 2.º andar - CURITIBA - PARANA
Biuro Adwokackie i Rachunkowości pod kier. adw. P. Filipaka i p. F. Golasa, podejma do wiadomości, iż przyjmują prace wchodzące w zakres Rachunkowości oraz Adwokatyr.
Przeprowadza wykonywanie organizowanie firm handlowych, prowadzą księgowość oraz przeprowadzają rejestrację firm w Junta Comercial do Paraná.
Z zakresu adwokacji służy się poradami w sprawach cywilnych, handlowych, karnych i robotniczych oraz przeprowadza się postępowanie prawne tak w sądach kurytybskich jak i w interlorze.
Biuro jest czynne od 9-iej do 12-iej i od 14-iej do 18,30. W sobotę od 9-iej do 12-iej.
Rez. Rua Paula Gomes, 853.

PRZEPADASZ ZA CIEKAWĄ LEKTURĄ? - NABĄDZ Kalendarz "Ludu" na rok 1962!

POLSKA TANCERKA
Alicja Boniuszko
Odniosła wielkie sukcesy, popisując się na scenach Rio de Janeiro, São Paulo, Kurytyby i Ponta Grossy.
Liczni Rodacy mieli możność podziwiać wysoki klas jej tańców.
(Fotografia nadesłana przez p. Edmunda Gerdtlufskiego).

RENNER

TYLKO CRS 1.000,00 MIESIĘCZNIE
Jeśli jest marki "RENNER" - to gwarancja pewna.

Kup jeszcze dziś własną maszynę do szycia "RENNER", gwarantowaną na długich 15 lat, ze stałą obsługą w:

Paulo Muller & Filhos Ltda.
Bezkonkurencyjny wyścig w sprzedaży takich artykułów, jak: Porcelana, Zastawa stołowa do obiadu, herbaty i kawy; Kryształy, Maszyny do wyciskania soku z owoców, Radia, Naczynia kuchenne aluminiowe - "PANEX", - Lodówki "PROSDOCIMO" z natychmiastową dostawą do domu; Nowoczesne meble foinirowe i niezliczone ilości innych artykułów domowego użytku.
Rowery i Opony; Kuchenki gazowe i na drzewo; Telewizory.

WSZYSTKO NA SPŁATY DŁUGOTERMINOWE I Z NAJPEWNIJSZĄ GWARANCJĄ W:

Paulo Muller & Filhos Ltda.
Sprzedajemy na kredyt - Wykorzystajcie okazję!
Rua Emiliano Pernetta 156, - Telefon: 4-8307
CURITIBA - PARANA

Retificadora BRASPOL LTDA.
Odnawiamy wszelkie typy motorów samochodowych. - Robota gwarantowana i szybka. - CENY PRZYSTĘPNE.
Rua Marechal Floriano 1773 - Fone: 4-2635
CURITIBA - PARANA

FARTUSZKI - PŁÓTNA - "MALHAS" - POŃCZOCHY - REZCZNIKI - KOSZULE
Przed zakupem prosimy zbadać ceny w Skład i Fabryka: R. Claudino dos Santos, 52 (Dawniej Praça da Ordem). - Fone: 4-41698 - CURITIBA

A MODESTA
JANA GŁODZIŃSKIEGO
WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOKCIOWYCH
PO CENACH BARDZO NISKICH.

CASA SAITO LIMITADA
NAWOZY - MASZYNY - MOTORY
POMPY - TRAKTORY
NASIONA I WSKELKE NARZĘDZIA ROLNICZE
Centrala - Ulica Carlos de Carvalho, 366 - C. P. 980
skład filialny - Ulica 7 de Setembro, 1910
KURYTYBA - PARANA
PROSCIE O KATALOGI I INFORMACJE.
Firma chce zadowolić swoich klientów pod każdym względem.

ZEGARKI OKULARY BIZUTERIE
CARL R. RAEDER
Rua Riachuelo, 147
CURITIBA

Poszukiwania
Pelagia Czajkowska, z d. Witkowska, poszukuje swego ojca Józefa Witkowskiego, ur. w 1893 roku w Brazylii.
Przedstawicielki PEKAO do Polski
KTO UMIE KALKULOWAĆ, TEN WYSŁA POMOC DLA RODZINY I PRZYJACIÓŁ W POLSCE WYŁĄCZNIE PRZEZ PEKAO!

Paczki PEKAO do Polski
Bez ryzyka, bez cła i kłopotu, legalnie, szybko i sprawnie dostarcza przesyłki z zagranicy PEKAO.
4 miliony wykonanych zleceń całego świata w ciągu 12-tu lat istnienia paczek PEKAO - jest świadectwem zaufania.
Folecamy przesyłki specyfikowane to jest wybrane z katalogów, albo przesyłki tak zw. "DO WYBORU", za które odbiorca wybiera potrzebne nu artykuły, względnie otrzymuje gotówkę.
CENTRALA i 12 Oddziałów w całej Polsce - szybko obsługuje Wasze zlecenia.
Po informacji i katalogi prosimy zgłaszać się do PRZEDSTAWICIELKI PEKAO New York P. HALINY BERGMAN, São Paulo, R. Ana Cintra Nr. 295 a p. 51. - Tel.: 52-87-29.
Adres dla Korespondencji - Caixa Postal 5127

Polska i polskość

Wiemy nawet dość dokładnie, ile to ludzi dorosłych i dzieci poległo w obronie naszej sławnej i kochanej Ojczyzny.
Do jakiegokolwiek kraju człowiek zjadzie tam napotyka na polskie kościoty, polskie osiedla, domy ludowe i bardzo dużo grobowców z napisami: "Tu spoczywa z pokoju Polak, co żył i pracował dla sławy swej Ojczyzny, i jako wygnaniec, co musiał opuścić swój kraj, gdzie nie mogła go przystulić ziemia rodzinną, i jako dobro wolał zesłanie, który nie chciał pozostać w Ojczyźnie wobec nowych warunków i nowego ładu, utworzonego po drugiej wojnie.
Od roku 1930 - 1933, gdy byłem na studiach rolniczo-leśniczych - serowarskich w Czechosłowacji, jakże mnie przesłaniał, jakże mnie jęchał ten czas. A gdy wyjechałem później do Szwajcarii, miałem możność poznać wielu przyjaciół Polski. Tu w Szwajcarii odwiedziłem Muzeum polskie "Raperswill Kt. Zurich", gdzie znajduje się

plekny grobowiec wielkiego wodza Tadeusza Kościuszki. Tutaj na ustach Szwajcarów z pokolenia na pokolenie przechodziła piosenka, która w polskim tłumaczeniu brzmi tak: "Jedynym Polki tak piękne, że w żadnym innym kraju podobnej nie znajdziesz".
Tak, Polki zawsze słyneły z rozumu i urody.
Zyjemy na obczyźnie, w różnych państwach, które nas przyjęły jak swoich synów, udzielając nam swego obywatelstwa. Dają nam całkowitą wolność słowa pisanego i mówionego, z której tak mało korzystamy dla dobra Polski i polskości. Nawet nie zdajemy sobie sprawy, jak wielką wartość jest dla nas prawo, gdybyśmy byli zmuszeni żyć w państwach, czy Żelazna Kurytyna, czy choćby w obecnej Polsce. Wolność w obecnej Polsce, ogłędu Szwajcarii i odwiedziłem Muzeum polskie "Raperswill Kt. Zurich", gdzie znajduje się

Jeżeli dziś tkwi mi głęboko w pamięci życie żołnierzy w obozach jenieckich w Prusach Wschodnich, - gdzie jedzenie było pod psym, gdzie trzeba było pracować pod nadzorem bagnetu, gdzie dzień jutrzejszy przedstawiał się jako coś beznadziejnego, coś koszmarnego. Nie wspominać już scen z czasów okupacji niemieckiej, rozdzierających serca i wyciskających łzy współczucia i grozy?
By podziwiać w nas sentymenty polskości, byśmy wspólnie gdzie się da pracowali nad zachowaniem mowy, zwyczajów i tradycji polskiej. By ci, co mają wykształcenie, zrobili coś więcej dla starej Ojczyzny, zostawiając w spuściźnie dla przyszłych pokoleń wartości, których ani "rodka nie zje, ani złodziej nie ukradnie". Nie bądźmy "nierobami", ani "darmozjadami" na terenie polskości i pracy społecznej!

JUŻ UKAZAŁ SIĘ
Nowy Cennik
Duży wybór artykułów
PACZKI PEKAO
to
NAJLEPSZA I PRAKTYCZNA POMOC W POLSCE
Zadajcie nowych cenników od miejscowych przedstawicieli lub
PEKAO TRADING CORPORATION
25 BROAD STREET
NEW YORK 4, N. Y.

